

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**PSICOLOGIA DEL
DESENVOLUPAMENT (0-6)**

Coordinació: PETREÑAS CABALLERO, CRISTINA

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOLOGIA DEL DESENVOLUPAMENT (0-6)			
Codi	100700			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Infantil	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	3	2	
Coordinació	PETREÑAS CABALLERO, CRISTINA			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 crèdits suposen 150h de treball. Aquestes 150h queden distribuïdes de la següent forma: 36h d'assistència a classes teòric/pràctiques en gran grup 15h d'assistència obligatòria a seminaris pràctics en grup mitjà 99h de treball autònom de l'estudiant			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català, Anglès (5%)			
Distribució de crèdits	Cristina Petreñas (Grup Gestions Creatives) Núria Torres (Grup Gestions Creatives) Núria Garcia Grup Tarda)			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GARCIA BLANC, NURIA	nuria.garcia@udl.cat	6	
PETREÑAS CABALLERO, CRISTINA	cristina.petrenas@udl.cat	3,5	
TORRES FLORENSA, NURIA	nuria.torresflorensa@udl.cat	4,3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer els processos de desenvolupament de la psicologia evolutiva de 0-6 anys.
- Comprendre i analitzar com és un nen - nena en aquesta etapa educativa.
- Distingir i reconèixer la identitat de l'etapa i les seves característiques.
- Relacionar les característiques dels nens en aquesta etapa amb les condicions que ha de crear per a potenciar el seu desenvolupament.
- Conèixer i saber aplicar recursos tecnològics en l'àmbit de la matèria. Expressar i redactar adequadament idees.

Competències

- CG1. Correcció en la comunicació oral i escrita.
- CG3. Domini de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació.
- CT1. Aplicar la perspectiva de gènere a les funcions pròpies de l'àmbit professional.
- CE2. Promoure i facilitar els aprenentatges en la primera infància, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional, psicomotora i volitiva.
- CE8. Conèixer fonaments de dietètica i higiene infantils. Conèixer els fonaments d'atenció primerenca i les bases i desenvolupament que permeten comprendre els processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. La Psicologia del Desenvolupament com a disciplina científica

1.1 Definició del desenvolupament

1.2 Fonaments històrics sobre el desenvolupament

1.2.1 Inicis de l'interès pel desenvolupament desde la filosofia

1.2.2 Primers científics sobre el desenvolupament

1.2.3 Teories sobre el desenvolupament de mitjans del S. XX

1.2.4 Perspectives teòriques actuals

Tema 2. Desenvolupament psicomotriu

2.1 Definició de Psicomotricitat

2.2 Desenvolupament nerviós i plasticitat del cervell i impacte en el desenvolupament psicomotor

2.3 Equip sensorial del nadó

2.4 Habilitats motores

2.5 Camí cap a l'autonomia motora

2.6 Concepte, desenvolupament i adquisició de l'esquema corporal

2.7 Principals fites en el desenvolupament físic i psicomotor

Tema 3. Desenvolupament cognitiu

3.1 Aportacions al desenvolupament del pensament infantil de Piaget

3.2 Processos Psicològics

3.2.1 Desenvolupament sensorial i de la percepció

3.2.2 Desenvolupament del pensament

3.2.3 La memòria

3.2.4 L'atenció

3.3 Funcions executives

3.4 La Teoria de la Ment

Tema 4. Desenvolupament comunicatiu i del llenguatge

4.1 Llenguatge, parla i comunicació

4.2 Corrents sobre la naturalesa del llenguatge

4.3 Adquisició del llenguatge

4.3.1 Precursors del llenguatge

4.3.2 Etapes lingüístiques

4.3.3 Components del llenguatge

Tema 5. Desenvolupament socioafectiu i emocional

5.1 Desenvolupament de la personalitat: el Jo

5.1.1 Aportacions teòriques a l'estudi de la personalitat

5.1.2 Aspectes de la personalitat

5.2 Desenvolupament afectiu i emocional

5.2.1 Construcció de la identitat personal i social

5.2.2 Desenvolupament de l'afecció i l'aferrament

5.2.3 El desenvolupament emocional

5.3 El món social

5.3.1 Evolució del desenvolupament social

5.3.2 Desenvolupament de la sexualitat

5.3.3 El pensament moral

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura implica 150 hores de treball que es distribueixen de la següent forma:

- **36h d'assistència a classe en Gran Grup en sessions teòric- pràctics.** En aquestes sessions es desenvolupa el temari i el contingut de l'assignatura. Són 3 hores distribuïdes en dilluns (12-13h) i dimarts (10-12h). Aquestes sessions tot i treball a nivell conceptual, seran dinàmiques, incloent metodologies com: la classe inversa, seminari de lectures, tallers, anàlisi de casos i vídeos, debats, etc. **L'assistència a aquestes sessions és molt recomanable** per poder seguir el procés d'aprenentatge de l'assignatura.
- **15h d'assistència obligatòria a classe en Grup Mitjà.** En aquestes sessions es duran a terme totes les evidències d'avaluació (prova tema 1, pràctica 1, pràctica 2 i pràctica 3) a excepció de la prova final de l'assignatura. Representa 1 hora setmanal en funció del grup: dimecres de 10-11h (GRUP A), dimecres de 11-12h (GRUP B). Les pràctiques es duran a terme tant a nivell individual com grupal. **L'assistència és obligatòria, és necessita un mínim del 80% d'assistència perquè es pugui avaluar les diferents evidències d'avaluació.**
- **99h de treball autònom.** Aquestes hores impliquen el treball que ha de fer l'estudiant de forma autònoma que inclou: l'estudi del contingut de la matèria, les lectures que es proposin des de la matèria, i altres activitats que faciliten la participació a l'aula.

! L'assignatura necessita d'un estudi continuat al llarg del semestre per poder assolir els objectius d'aprenentatge plantejats.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PLA DE DESENVOLUPAMENT GESTIONS CREATIVES

SETEMBRE			
13	14	15	16
Inici de curs- Jornada d'acollida			Presentació de l'assignatura (CP i NT)
20	21	22	23
Tema 1		Sessió Pràctica Tema 1	Tema 1
27	28	29	30
Tema 1	Festa institucional	Festa institucional	Tema 1
OCTUBRE			
4	5	6	7
Tema 1		Sessió Pràctica Tema 1	Tema 2
11	12	13	14

Tema 2	Festa institucional	Visionat pel·lícula Babies	Tema 2
18	19	20	21
Tema 2		Anàlisi de la pel·lícula	Tema 3
25	26	27	28
Tema 3		Prova Tema 1	Tema 3
NOVEMBRE			
1	2	3	4
		Sessió Pràctica (Pràctica 2- Anàlisi Joguina/context)	Tema 3
Festa institucional		Lliurament Pràctica 1- Anàlisi Observacional (Individual)	
8	9	10	11
Tema 3		Sessió Pràctica (Pràctica 2- Anàlisi Joguina/context)	Tema 3
15	16	17	18
Tema 4		Sessió Pràctica (Pràctica 2- Anàlisi Joguina/context)	Tema 4
22	23	24	25
Tema 4		Sessió Pràctica (Pràctica 2- Anàlisi Joguina/context)	Tema 4
29	30		
Tema 4			
DESEMBRE			
		1	2
		Sessió Pràctica (Pràctica 3- Anàlisi vídeo)	Tema 5

		Lliurament Pràctica 2- Anàlisi Context/Joguina (Grupall)	
6	7	8	9
			Tema 5
13	14	15	16
Tema 5		Sessió Pràctica (Pràctica 3- Anàlisi vídeo)	Tema 5
20	21	22	
Tema 5		Sessió Pràctica (Pràctica 3- Anàlisi vídeo)	
		Lliurament Pràctica 3- Anàlisi vídeo (Grupal)	

PLA DE DESENVOLUPAMENT DEL GRUP DE TARDA

SETEMBRE	
13	16
Inici de curs- Jornada d'acollida	Presentació de l'assignatura Tema 1
20	23
Tema 1	
Sessió Pràctica Tema 1	Tema 1
27	30
Tema 1	
Sessió Pràctica tema 1	Tema 1
OCTUBRE	
4	7
Sessió pràctica (pràctica 1- anàlisi observacional)	Tema 2
Tema 2	
11	14
Tema 2	
Sessió Pràctica (Pràctica 1- Visionat pel·lícula babies)	Tema 2

18	21
Tema 2	
Sessió Pràctica (Pràctica 1- anàlisi pel·lícula babies)	Tema 2
Lliurament Pràctica 1- Anàlisi Observacional (Individual)	
25	28
Tema 3	
Prova tema 1	Tema 3
NOVEMBRE	
1	4
Festa institucional	Tema 3 LLIURAMENT PRÀCTICA 1- anàlisi observacional
8	11
Tema 3	
Sessió Pràctica (Pràctica 2- Anàlisi Joguina/context)	Tema 4
15	18
Tema 4	
Sessió Pràctica (Pràctica 2- Anàlisi Joguina/context)	Tema 4
22	25
Tema 4	
Sessió Pràctica (Pràctica 2- Anàlisi Joguina/context)	Tema 4
29	
Tema 5	

Sessió Pràctica
(Pràctica 3- Anàlisi vídeo)
Lliurament Pràctica
2- Anàlisi
Context/Joguina
(Grupal)

DESEMBRE

	2
	Tema 5
6	9
Festa institucional	Tema 5
13	16
Tema 5	
Sessió Pràctica (Pràctica 3- Anàlisi vídeo)	Tema 5
20	23
Tema 5	
Sessió Pràctica (Pràctica 3- Anàlisi vídeo)	
Lliurament Pràctica 3- Anàlisi vídeo (Grupal)	

DATES RELLEVANTS GESTIONS CREATIVES

EVIDÈNCIA D'AVUACIÓ	DATA RELLEVANT
Prova individual pràctica del Tema 1	27 d'Octubre
Recuperació: Prova individual pràctica del Tema 1 (només estudiantat que repeteix l'assignatura)	24 de Novembre
Pràctica 1- Anàlisi observacional	3 de Novembre
Pràctica 2- Anàlisi juguina o context	1 de Desembre
Pràctica 3- Anàlisi d'un vídeo	22 de Desembre
Prova final: tipo test + part pràctica	(Pendent, establert en el calendari oficial d'exàmens)
Recuperació: Prova final: tipo test + part pràctica	(Pendent, establert en el calendari oficial d'exàmens)

DATES RELLEVANTS GRUP TARDA

EVIDÈNCIA D'AVUACIÓ	DATA RELLEVANT

Prova Individual pràctica del Tema 1	25 d'Octubre
Recuperació: prova individual pràctica del Tema 1 (només estudiants que repeteix l'assignatura)	22 Novembre
Pràctica 1- Anàlisi observacional	3 Novembre
Pràctica 2- Anàlisi joguina o context	29 novembre
Pràctica 3- Anàlisi d'un vídeo	20 desembre

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTÍNUA

L'avaluació té un caràcter continu, per tant, l'assistència regular a classe i l'elaboració i lliurament dins de les dates establertes de les tasques que s'especifiquen com a evidències d'avaluació de l'assignatura són obligatòries per superar-la.

EVIDÈNCIES D'AVAUACIÓ DESENVOLUPADES AL GRUP MITJÀ

1. Prova individual pràctica del Tema 1 (Individual).
2. Pràctica 1- Anàlisi Observacional. Tema 2. (Individual).
3. Pràctica 2- Anàlisi joguina o context. Tema 3 i 4. (Grupal).
4. Pràctica 3- Anàlisi d'un vídeo. Tema 5. (Grupal).

EVIDÈNCIES D'AVAUACIÓ DESENVOLUPADES EN EL PERÍODE D'AVAUACIÓ OFICIAL (del 10 de gener al 4 de febrer de 2022)

1. Prova final- tipo test + una part pràctica a desenvolupar. Temes 2, 3, 4 i 5. (Individual)

Quadre resum de els evidències amb percentatges de l'avaluació

EVIDÈNCIES D'AVAUACIÓ INDIVIDUALS	%	EVIDÈNCIES D'AVAUACIÓ GRUPALS	%
Prova individual pràctica del Tema 1	10%	Pràctica 2- Anàlisi joguina o context	20%
Pràctica 1- Anàlisi observacional	10%	Pràctica 3- Anàlisi d'un vídeo	20%
Prova final: tipo test + part pràctica	40%		

INDIVIDUAL	60%	GRUPAL	40%
-------------------	------------	---------------	------------

Les **evidències individuals** són sumatives entre elles (10+10+40). Perquè una evidència pugui sumar a la resta cal treure una nota igual o superior a 4. La prova final es pot recuperar.

Les **evidències grupals** són sumatives entre elles (20+20). Perquè una evidència pugui sumar a la resta cal treure una nota igual o superior a 4. Si en un treball no apareix el nombre d'algun membre del grup es posarà un No Presentat a aquesta evidència. La recuperació de les evidències d'avaluació grupal es pactarà en funció de quina de les dos pràctiques necessita més millora.

L'assistència al grup mitjà és obligatòria. Si no s'assoleix el 80% de l'assistència al grup mitjà les evidències d'avaluació desenvolupades al grup mitjà no contarán.

! L'assignatura està superada amb una nota igual o superior a 50 punts.

És un requisit indispensable la correcció lingüística i formal en les produccions escrites (<http://www.fce.udl.cat/Recursos/guias/guiatreballs.pdf>). En la fonamentació dels treballs escrits és imprescindible acollir-se a fonts acadèmiques, correctament citades d'acord amb la normativa APA. Aquests errors expressius o la presentació incorrecta repercutiran en la qualificació de la matèria.

AVALUACIÓ ÚNICA PELS ESTUDIANTS AMB FEINA ACREDITADA

Només es poden acollir aquell alumnat que compti amb l'aprovació per part de la comissió pertinent i el permís per a fer l'avaluació única.

Les evidències d'avaluació seran desenvolupades de forma individual, i es lliuraran en la mateixa data que les evidències de l'avaluació contínua:

1. Prova individual pràctica del Tema 1
 1. Pràctica 1- Anàlisi Observacional. Tema 2.
 2. Pràctica 2- Anàlisi juguina o context. Tema 3 i 4.
 3. Pràctica 3- Anàlisi d'un vídeo. Tema 5.
 4. Prova final- tipo test + una part pràctica a desenvolupar. Temes 2, 3, 4 i 5.

Quadre resum de els evidències amb percentatges de l'avaluació

EVIDÈNCIES D'AVAUACIÓ	%
Prova individual pràctica del Tema 1	10%
Pràctica 1- Anàlisi observacional	10%
Pràctica 2- Anàlisi juguina o context	20%
Pràctica 3- Anàlisi d'un vídeo	20%
Prova final: tipo test + part pràctica	40%
INDIVIDUAL	100%

Les **evidències prova individual Tema 1, pràctica1 i prova final** són sumatives entre elles (10+10+40). Perquè una evidència pugui sumar a la resta cal treure una nota igual o superior a 4. La prova final es pot recuperar.

Les **evidències pràctica 2 i pràctica 3** són sumatives entre elles (20+20). Perquè una evidència pugui sumar a la resta cal treure una nota igual o superior a 4. La recuperació d'aquestes evidències d'avaluació es pactarà en funció de quina de les dos pràctiques necessita més millora.

! L'assignatura està superada amb una nota igual o superior a 50 punts.

És un requisit indispensable la correcció lingüística i formal en les produccions escrites (<http://www.fce.udl.cat/Recursos/guias/guiatreballs.pdf>). En la fonamentació dels treballs escrits és imprescindible acollir-se a fonts acadèmiques, correctament citades d'acord amb la normativa APA. Aquests errors expressius o la presentació incorrecta repercutiran en la qualificació de la matèria.

- S'ha d'avisar del seguiment d'aquesta modalitat fins a **PENDENT**

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS QUE REPETEIXEN L'ASSIGNATURA

Es recomana el seguiment del contingut teòric-pràctic a través de les *sessions teòric- pràctiques* i els *recursos* penjats al *sakai*.

D'acord amb la normativa d'avaluació de la UdL, **NO es guarden les notes dels cursos anteriors.**

Les evidències d'avaluació seran desenvolupades de forma individual, i es lliuraran en la mateixa data que les evidències de l'avaluació contínua:

1. Prova individual pràctica del Tema 1
2. Prova final- tipo test + una part pràctica a desenvolupar. Temes 2, 3, 4 i 5.

Quadre resum de les evidències amb percentatges de l'avaluació

EVIDÈNCIES D'AVAUACIÓ	%
Prova individual pràctica del Tema 1	20%
Prova final: tipo test + part pràctica	80%
INDIVIDUAL	100%

Ambdues evidències d'avaluació son requisit indispensable per aprovar l'assignatura, per tant, no son sumatives. Per tant, ambdues es poden recuperar.

Cal treure una nota igual o superior a 4 a cada prova perquè faci mitjana en la nota final.

! L'assignatura està superada amb una nota igual o superior a 50 punts.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB NESE

Condicció: certificat de discapacitat o de tenir alguna dificultat específica d'aprenentatge. Venir derivat de la UdLxTothom.

La professora de l'assignatura inclourà en el desenvolupament d'aquesta mesures universals per ajudar a l'estudiant a accedir a l'aprenentatge. També podrà modificar el sistema d'avaluació i la realització d'activitats presencials i no presencials, en funció de les Necessitats Educatives de Suport Educatiu de cada estudiant, sempre consensuat amb la comissió d'Atenció a la Diversitat de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

Berger, K.S. (2007). *Psicología del Desarrollo. Infancia y Adolescencia*. Madrid: Editorial Medica Panamericana

Berk, L. (2012). *Child Development*. Pearson: Boston

Bilbao, A. (2015). *El cerebro del niño explicado a los padres*. Madrid: Plataforma Actual

Castorina, J.A. & Baquero, R.J. (2005). *Dialéctica y psicología del desarrollo. El pensamiento de Piaget y Vygostki*. Madrid: Amorrortu editores

Corral Iñigo, A. & Pardo de León, P. (2001). *Psicología evolutiva I (Vol.1)*. Madrid: UNED.

- Eisenberg, N. (2006). *Handbook of Child Psychology*. New Jersey: Wiley
- García, J.A. & Delval, J. (2010). *Psicología del Desarrollo I*. Madrid: UNED.
- Herranz Ybarra, P. & Sierra García, P. (2002). *Psicología evolutiva I (Vol.2)*. Madrid: UNED.
- Mariscal S., Giménez-Dasi, M., Carriedo N. & Corral, A. (2009). *El desarrollo psicológico a lo largo de la vida*. Madrid: McGraw-Hill
- Muñoz, A. (coord). (2010). *Psicología del desarrollo en la etapa de educación infantil*. Madrid: Ediciones Píramide
- Muñoz, V., López, I., Jiménez, I., Ríos, M., Morgado, B., Román, M., Ridaó, P., Candau, X. Y Vallejo, R. (2014). *Manual de psicología del desarrollo aplicada a la educación*. Madrid: Ediciones Pirámide
- Palau, E. (2001). *Aspectos básicos del desarrollo infantil. La etapa de 0 a 6 años*. Barcelona: ceac educación infantil
- Pérez, N. & Navarro, I. (2011). *Psicología del desarrollo humano. Del nacimiento a la vejez*. Alicante: Editorial Club Universitario
- Perinat, A., Miras, M. i Onrubia, J. (2008): *Psicología del Desenvolupament I*. Barcelona, Fundació Universitat Oberta de Catalunya (FUOC).
- Ruiz Martín, H. (2019). *¿Cómo aprendemos? Una aproximación científica al aprendizaje y la enseñanza*. Barcelona: Graó Editorial
- Shaffer, D.R. (2000). *Psicología del desarrollo. Infancia y Aprendizaje*. Madrid: Thomson Editores